

စာရေးသူ၏အမှာ

လေ့လာပြီး ရေလယ်ရောက်ချိန်တွင် နေရောင် မကောင်းတော့တာ။ နေရာကောင်း၊ အချိန်ကောင်း စောင့်နေစဉ် ရှေ့မှ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တွေက ကြားဖြတ်နေရာယူပြီး လှိုက်သွားတာ၊ ကိုယ်သွားသည့်နေ့တွင် တိမ်တွေထူနေပြီး နေလုံးမမြင်ရတာစသဖြင့် ပုံကောင်းကြုံဖို့ ခက်လှသည်။ ကံကောင်းလျှင်ဖြင့် လျှပ်တစ်ပြက်ပုံများဖြင့်လည်း ကောင်းလှသည်ကို ကြုံရ၏။ အင်းလေးမှ ငါးဖမ်းမြီးများပုံမှာ ဖွဲ့စည်းပုံဆန်းလှသဖြင့် တခြားဓာတ်ပုံဆရာများပင်လျှင် မနာလိုစကား ဆိုကြရသည်။

မြန်မာပြည်မှာ သဘာဝအလှ၊ ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်၊ သမိုင်းဆိုင်ရာ အထောက်အထားများ ကြွယ်ဝပါသလှသည်။ ဖော်ထုတ်မှုအားနည်းနေမှုကြောင့်သာ ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် လူသိနည်း၊ ကိုယ့်နိုင်ငံသားများအလယ်တွင်လည်း ဂုဏ်ယူရမှန်းမသိ ဖြစ်နေကြသေးသည်။ မုံရွာ ရွှေတောင်ရှိ မြေအောက်ကျောက်ဂူနှင့် ကျောက်ဆစ်အနုပညာများ၊ ပြည်အကောက်တောင်ရှိ စရာဝတီမြစ်ကမ်းပါးကျောက်တောင်များကို ထွင်းထားသော ရှေးခေတ်လက်ရာများ၊ မကွေး ကုက္ကုဒ္ဓရွာ အေဒီ ၅ ရာစု လက်ရာမြောက် ပျူအရိုးဆိုးများ စသည်တို့မှာ အံ့မခန်းအလှ၊ အမှတ်တရများ ဖြစ်ပေသည်။ ပုဂံနံရံဆေးရေးပန်းချီများမှာ ယိုယွင်းစပြုနေပြီဖြစ်သဖြင့် နိုင်သရွေ့ မှတ်တမ်းတင်ဖြစ်သော ခရီးသွား လေ့လာ၊ မှတ်တမ်းတင်ခြင်းများကို ပံ့ပိုးခဲ့သော ဆေးကုမ္ပဏီများ၊ ခရီးစဉ်တစ်လျှောက် စိတ်ရှည်သည့်ခံစောင့်ဆိုင်ပေး၊ ရိုက်ကွင်းကောင်းလျှင် ညွှန်ပြအကြံပေးတတ်သော ခရီးဖော်များ၊ ပြန်ရောက်လျှင် ညွှန်နက်သန်းခေါင် လင်းအားကြီးအထိ ကွန်ပျူတာရှေ့ထိုင်၍ ပုံကောင်းရွေး၊ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းများ ပြန်ဖတ်၍ ဆောင်းပါးရေးခြင်းကို လက်ဖက်ကျွေး၊ ရေခွေးတိုက်၊ မည်သည့်မည်မျှ အဖော်ပြုကြသော မိသားစုများအားလုံးကို ကျေးဇူးတင်၏။

ပထမဆုံး ပုံနှိပ်စာအဖြစ်မြင်ရသော မိမိလက်ရာမှာလည်း ခရီးသွားဆောင်းပါးပင်။ ၁၉၈၂ ဆေးတက္ကသိုလ်-၁ မဂ္ဂဇင်းတွင် ပါဝင်သော ‘ကျောင်းပရဂုဏ်တွင်းမှ ခုန့်ထွက်လာသည့် ပျားရည်တစ်စက်’ ဂျာနယ်ခရီးသွား၊ ပထမဆုံး ရေးဖြစ်သည့် ခရီးသွားဆောင်းပါးမှာ ဇာတိကျောင်းသားအရွယ် ဝိတိုရိယတောင်(ခေါ် နူးစမ်း)သို့သွားသော မှတ်တမ်း။ လက်ရေးမှတ်စုများ ပြန်တွေ့ရသေးသည်။ ဘယ်သို့မျှ မပြုဖြစ်ခဲ့။ တစ်နှစ်လျှင် နှစ်နေရာ သုံးနေရာ ရောက်ဖြစ်ခဲ့သောဒေသများမှာ မြန်မာပြည် မြောက်စွန်းမြို့ ပူတာအို၊ မြောက်စွန်းရွာ ပန်နန်းဒင်၊ တောင်စွန်းမြို့ ကော့သောင်း၊ အရှေ့စွန်း ရွှေတြိဂံနှင့် အနောက်စွန်း စာရာမေတီတောင်ထိပ်အထိ ရောက်သင့်၊ သိသင့်သည့်ဒေသ တော်တော်များများရောက်ခဲ့၊ တွေ့မြင်လေ့လာခဲ့ရရာ ကိုယ့်နိုင်ငံ၏ အလှအပ၊ အမွေအနှစ်များကို နိုင်ငံသားကောင်းတစ်ယောက်အနေနှင့် သိရှိလိုလျှင်ဖြစ်စေ၊ ခရီးသွားပါသနာရှင်တစ်ဦးအနေဖြင့် သွားရောက်လိုလျှင်ဖြစ်စေ အထောက်အကူပြုရန် ရည်ရွယ်၍ ဘာသာပြန်နှင့်တကွ ခွန်းခြေလိုက်ရပါသည်။

စာမှတ်တမ်းသာမက ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းအဖြစ်ပါကိုယ်တိုင် ကင်မရမှန်ဘီလူးမှတ်တစ်ဆင့် မြင်တွေ့ခဲ့ရသမျှကို ဖော်ကွန်းတင် ဈေးဇန့်ခင်းလိုက်ရ။ ။

Foreword

In fact, “Memory to Confluence and Travel Diary” in 2014, collection of hiking trips “Soaking in Nature and Story” in 2020 and now the updated articles of “Around Myanmar, Travel and Note” in 2021, it was our dad U Kyaw Mya who planted the seed in our minds, the beauty of travelling, all around Burma. Since the time we were young, he kept a darkroom in our house, printing black and white photos, playing with film developers, colours, lighting, shades, margins, filters, focus and varying mins of developing times. I can still remember that almost every Saturday and Sunday, we went to Hlawgar, Hmawbi or Pegu. If we had 3 or 4 days for a holiday, we went to Bagan, Patheingyi, etc., driving in our car.

Now that I have my own family, I continued to travel, with my family, and also with my brothers and sisters and their families, usually driving our own cars. Been to Bagan at least 12 times, to Shwe Li, Myawaddy, Kawthaung etc.. On every trip, we took photos, taking pains, having patience and spending time to get really good photos. To get really good photos of the sun setting at U Pain Bridge, on one trip, I had to go there four times. I hired a boat at sunset time and rowed to the middle of the lake only to find no perfect lighting, or the clouds hiding the sun, or some tourists taking photos at the exact spot where I want to take photos. Even then, sometimes, I managed to get good photos in an instance without special preparation. The one taken at Inle of the multiple fish traps stacked on a boat, was unexpectedly spectacular and was even envied by other professional photographers.

ချစ်စို့

Burma has natural beauty, ancient historical monuments, and beautiful places. Only because of the weakness in publicising or advertising, the world does not know enough and even among the natives, we do not realize or feel proud to have such rich beauty and history. Underground caves and stone statues at Monywa Shweba Hill, ancient statues along the banks of Irrawaddy River at Pyay Ahkawk Taung, Pyu burial urns from 500’s AD at Kokkogwa Village near Magway; all are incredible. The magnificent wall paintings or murals at Bagan are starting to fade or deteriorate and I am doing my best to record them before it is too late.

I am grateful to all who travelled with me, advised me the ideal shots, waited patiently while I took the photos, and my family who kept me company with Let-phet and green tea, while I edited the photos, or wrote the articles on the computer, well into the small hours of the night.

My first writing seen in print is also a travel article “Honey jump over the university compound” in 1982 UM1 magazine about the visit to Japan. The real first writing is about the trip to mount Victoria (Khawnusome) during ninth standard. Hand writings can be seen but had not sent to any print. Two to three new places are visited in each year the when look back, northern most city Putao, northern most village Panandin, southern most city Kawthaung, east point golden triangle and up to western point Mount Saramayri has reached and learned. To help those who want to know the Myanmar’s beauty and treasure as a good citizen as well as for those who want to visit in person as a traveller, my notions are presented in both languages and both forms of articles as well as by memorable original photos through my lens.

Chit Soe

Contents

Table with 3 columns: Page number, Title, and Page number. Includes items like 'Memorable Myitsone', 'Northern Myanmar', 'To the green forest and mountain', etc.

Main table with 3 columns: Page number, Title, and Page number. Includes items like 'Ten forms of handicraft in Bagan', 'Driving holiday to Ngapali', 'The Region of ancient Myanmar', etc.

Main table with 3 columns: Page number, Title, and Page number. Includes items like 'Kaytumadi - Pho Kyar', 'Driving holiday to Ngapali', 'Ngapali during rainy season', etc.

Main table with 3 columns: Page number, Title, and Page number. Includes items like 'Palaung Taung and Meinmaye Taung', 'Native place of Mon', 'Kyaiktyiyo', etc.